



Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 103.K.704.059/2025/26.
Az I. rendű felperes: Kazár Község Önkormányzata
(3127 Kazár, Palóc út 1.)
Az I. rendű felperes képviselője: Petrétei Ügyvédi Iroda – dr. Petrétei Kristóf ügyvéd
(1137 Budapest, Budai Nagy Antal utca 3.)
A II. rendű felperes: Integritás Hatóság
(1051 Budapest, Széchenyi István tér 7-8.)
A II. rendű felperes képviselője: dr. Nagy-Fribiczter Gabriella kamarai jogtanácsos
Az alperes: Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság
(1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője: dr. Szathmári Réka kamarai jogtanácsos
Az alperesi érdekelt: Nógrád „kas” Épületfelújító és Szigetelő Kft.
(3100 Salgótarján, Nagymező út 11. A. ép.)
Az alperesi érdekelt képviselője: Paksi Ügyvédi Iroda – dr. Paksi Gábor ügyvéd
(1024 Budapest, Fény utca 15. IV/57.)
A per tárgya: közbeszerzési ügyben hozott D.230/13/2025.
számú közigazgatási határozat
megtámadása

í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék a kereseteket elutasítja.

Kötelezi az I. és a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül külön-külön fizessenek meg az alperesnek 140 000 (száznegyvenezer) – 140 000 (száznegyvenezer) forint az alperesi érdekeltnek 84 000 (nyolcvannégyezer) – 84 000 (nyolcvannégyezer) forint perköltséget.

A 60 000 (hatvanezer) forint feljegyzett kereseti illetéket az Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes 2022. június 7. napján a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 122. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt nemzeti eljárásrendben zajló közbeszerzési eljárást indított „Bölcsőde építése Kazár községben”, 299.376.827.-Ft tárgyában. Az eljárást megindító felhívásról szóló hirdetmény a Közbeszerzési Értesítőben KÉ-11640/2022 iktatószámon jelent meg. A szerződés típusa: Építési beruházás volt. A felhívás II.2.7) pontja szerint a szerződés időtartama 10 hónap. A

felhívás II.2.12) pontja alapján a közbeszerzés Európai Unió Alapból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos. Az ajánlattételi határidő: 2022. június 30. napjának 14:00 órájában került meghatározásra.

- [2] Az ajánlati felhívás VI.3.9) pont 13. pontja szerint: „Ajánlatkérő felhívja Ajánlattevők figyelmét, hogy a Kbt. 53. § (5) bekezdésének megfelelően az eljárás feltételes közbeszerzési eljárás. Megrendelő kezdeményezi a támogatónál a hiányzó forrás biztosítása érdekében a Vállalkozási szerződés fedezetéül szolgáló TOP-1.4.1-19-NG1-2019-00005 azonosító számú támogatási szerződés módosítást. A szerződés Kbt. 131. § (9) bekezdése szerint kerül aláírásra és az átcsoportosítás jóváhagyást követően lép hatályba. Amennyiben a szerződés hatályba lépésére legkésőbb annak megkötésétől számított 120 napon belül nem kerül sor, a szerződés meghiúsultnak tekintendő.”

Az építész műszaki leírás tartalmazta a helyiség kategóriákat és a hozzájuk kapcsolódó konyhatechnológiai eszközök paramétereit. Az alperesi döntés szempontjából releváns konyhatechnológiai eszközök paraméter meghatározásai a következők voltak:

- Asztali vákuumos zöldség-gyümölcs centrifugáló / turmix gép, 2,50 literes (mint pld. Kitchen Aid 5KSB8270EBK) típus, 230V/1800 watt, 1 db
- Pult alá szerelhető professzionális mosogatógép, Miele gytm. (fél-professzionális) 600x570x805 mm, 230V/ 2000/3000 watt, 1 db
- Kenyérpirító (hosszú szeletes, mint Russel Hobbs 21391-56), 230V/1000 watt,
- Forgó kosaras háztartási friteuse sütő (pld. DeLonghi F28533 típus), 230V/1800 watt,
- Háztartási mélyhűtő szekrény, (mint Hausmeister HM4178) típus,, 230V/220 watt
- Electrolux LTB1AF28U0 Hűtőszekrény, 242 liter, felül fagyasztós hűtőgép
- Lábpedállal nyitható gördíthető hulladéktároló kocs, rozsdamentes acél kivitelben, 40(50) ltr. max ürtartalommal, 2 db önbeálló kerékkel és támasztó lábbal, pld.: Stefinox IPA 04, atm. 380*x h615 mm méretben
- Fagyasztószekrény, 214 ltr. ürtartalommal manuális leolvasztással Pld. Electrolux LUT1AE32W

A műszaki leírás 13. oldalán szerepelt többek között az is, hogy a műszaki leírásban említett gyártmányú, eredetű, típusú dolog, eljárás, tevékenység, személy, szabadalom vagy védjegy megnevezése csak a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történik, és mellé értendő a „vagy azzal egyenértékű” kifejezés is.

- [3] Az árazatlan költségvetés konyhatechnológiáira vonatkozó rész a következőket tartalmazta:

Munkanem megnevezése	Anyag összege	Díj összege
1 Konyhatechnológia	- Ft	- Ft
MUNKÁK ÖSSZESEN NETTÓ:	- Ft	- Ft

Konyhatechnológia

Ssz.	Tételszám	Tétel szövege	Menny. Egység	Anyag egységár	Díj egységár	Anyag összesen	Díj össz.
1	K-tétel	Konyhatechnológiai gépek berendezések elhelyezése, beépítése kompletten	1	- Ft	- Ft	- Ft	- Ft

		Munkanem összesen:				- Ft	- Ft
--	--	-------------------------------	--	--	--	------	------

- [4] Az I. rendű felperes 2022. június 29., 2022. július 5., 2022. július 11., 2022. július 18. napján kiegészítő tájékoztatást adott, melyre figyelemmel az ajánlattételi határidő módosításra került. A végső ajánlattételi határidő 2022. július 27-én járt le. A határidő lejártáig 6 db ajánlat érkezett. Ajánlatot nyújtott be a Nógrád "kas" Épületfelújító és Szigetelő Kft. 499 995 forint, a Rodemax Trade Kft. 297 455 281 forint, a LAK-ÉP-KER 1998 Kft. 538 183 944 forint, a Deák Építő és Szerelő Kft. 544 796 582 forint, a KELI-BAU Kft. 560 144 224 forint és a Comfort Építő Kft. 649 959 338 forint értékben. Az I. rendű felperes 2022. szeptember 23-án közzétette az eljárás összegezését, nyertes ajánlattevő a Nógrád "kas" Épületfelújító és Szigetelő Kft. (a továbbiakban: alperesi érdekelt) lett. Az I. rendű felperes a Rodemax Trade Kft. ajánlatát a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelenné nyilvánította.
- [5] Az alperesi érdekelt és az I. rendű felperes között 2022. október 25. napján vállalkozási szerződés jött létre. A szerződés Záradék pontja szerint: „Megrendelő a hiányzó forrás biztosítása érdekében a Vállalkozási szerződés fedezetül szolgáló TOP-1.4.1.-19-NG1-2019-00005 azonosító számú támogatási szerződés módosítását kezdeményezi.
A szerződés Kbt. 131. § (9) bekezdése szerint kerül aláírásra és a támogatási szerződés jóváhagyását követően lép hatályba. Amennyiben a szerződés hatályba lépésére legkésőbb annak megkötésétől számított 120 napon belül nem kerül sor, a szerződés meghiúsultnak tekintendő.”
- Az I. rendű felperes a Magyar Államkincstártól 2023. február 21. napján kapott a támogatási szerződés módosításához kapcsolódó értesítést az alábbi tartalommal: „A módosítási igény benyújtása az alábbiak miatt és az alábbi pontokban szükséges: Az 1028/2023. (II. 10.) Korm. határozat alapján a támogatási döntésben meghatározott támogatási összegen felüli többlet támogatás biztosítása. A projekt költségnövekményét a Kormány jóváhagyta, az Irányító Hatóság a projekthez kapcsolódó többlet kötelezettségvállalásra vonatkozóan az elszámolható költség, támogatási összeg növelésére irányuló Támogatási Szerződés módosításához és annak mellékleteiben történő átvezetéséhez hozzájárult.”
- [6] Az I. rendű felperes és az alperesi érdekelt 2023. február 22. napján az alábbiakat rögzítették:
„Kazár Község Önkormányzata a TOP-1.4.1-19 kódszámú pályázati Felhívásra támogatási kérelmet nyújtott be, mely TOP-1.4.1-19-NG1-2019-00005 azonosító számon „Bölcsőde építése Kazár községben” címen támogatásban részesült. A megvalósítás előrehaladása során 2022. szeptemberében lezajlott a közbeszerzési eljárás, melynek során az építés költségsoron rendelkezésre álló összeghatárt jelentősen meghaladó érvényes ajánlat érkezett. A Megrendelő a 2022. szeptember 23. napján kelt kérelmében az európai uniós forrásból finanszírozott egyes projektek költségnövekménye támogathatóságáról szóló 17/2017. (II. 1.) Korm. rendelet szerinti költségnövekmény igényét elindította. 2022. október 25. napján a kivitelezésre vonatkozó Vállalkozási szerződés aláírásra került.
A Vállalkozási szerződés záradékában szerepel, hogy amennyiben 120 napon belül nem kerül sor a módosított Támogatási Szerződés hatályba lépésére a szerződés meghiúsultnak tekintendő. Ezen záradékban szereplő kitételtől a Felek eltekintenek és a szerződést továbbra is érvényesnek tekintik. Ennek alapja, hogy a Kormány a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program és a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program keretében megvalósuló egyes projektek összköltségének növeléséről szóló

1028/2023. (II. 10.) Korm. határozatában döntött jelen projekt többlettámogatásának megítéléséről. A fentieket figyelembe véve egyértelműen megállapítható, hogy a Felek önhibáján kívül nem valósult meg a Támogatási Szerződés módosítása. A Feleknek továbbra is szándékukban áll a Vállalkozási szerződésben foglaltak megvalósítása és a sikeres projekt végrehajtása.”

- [7] Az I. rendű felperes 2023. február 22-én megküldött e-mail üzenetében tájékoztatta az alperesi érdekeltet, hogy a többlettámogatás iránti kérelme pozitív elbírálásban részesült, itt kérte, hogy a szerződés hatályba lépjen. Az építési munkálatok 2023. február 27-én megkezdődtek. (Határozat 1-19. pont)
- [8] A II. rendű felperes, mint hivatalbóli kezdeményező 2025. április 17-én hivatalbóli kezdeményezést nyújtott be az I. rendű felperessel és az alperesi érdekelttel szemben hat kezdeményezési elem vonatkozásában.
- [9] Az 1. kezdeményezési elem szerint az I. rendű felperes megsértette a Kbt. 2. § (4) bekezdésére tekintettel a Kbt. 28. § (1) bekezdését és 50. § (4) bekezdését. Előadta, hogy a közbeszerzési eljárásban kibocsátott műszaki leírás, illetve árazatlan költségvetés nem volt megfelelően kidolgozott, amelyet nemcsak az támaszt alá, hogy a benyújtott ajánlati árak között jelentős különbség mutatkozik, hanem az is, hogy a benyújtott ajánlatok költségstruktúrája is lényegesen eltért. Mindez azt igazolja, hogy az ajánlattevők nagymértékben eltérően értelmezték, hogy mire is szükséges ajánlatot tenni. A II. rendű felperes szerint az I. rendű felperes a közpénzek felelős felhasználása elvének megsértését eredményező módon járt el az eljárás előkészítése során azzal, hogy az egyes beszerezni kívánt termékeket csak néhány paraméterre meghatározva írt elő, különösen a konyhatechnológiai munkanem tekintetében.
- Példaként e körben kiemelte a következő tételeket:
- Asztali vákuumos zöldség-gyümölcs centrifugáló / turmix gép, 2,50 literes (mint pld. Kitchen Aid 5KSB8270EBK) típus, 230V/1800 watt, 1 db
 - Pult alá szerelhető professzionális mosogatógép, Miele gytm. (fél-professzionális) 600x570x805 mm, 230V/ 2000/3000 watt, 1 db
- [10] Hangsúlyozta, hogy a közbeszerzés tárgyának meghatározása nemcsak a konkrét gyártmányra való hivatkozás miatt jogsértő, hanem azért is mert önmagában ezen paraméterek nem voltak alkalmasak az adott termékek kívánt minőségének meghatározására. Álláspontja szerint a felelős és hatékony pénzgazdálkodás elvébe ütközött az I. rendű felperes által alkalmazott azon megoldás, amely a konyhatechnológiai munkanem tekintetében mindösszesen egyösszegű megajánlás benyújtását várta el a munkadíjak és az anyagköltségek tekintetében anélkül, hogy a benyújtandó ajánlatokkal kapcsolatban ezen munkanem tekintetében elvárt műszaki tartalom, a megajánlások az ajánlatkérői előírásoknak való megfelelése ellenőrizhető lett volna. Az ajánlattevők a konyhatechnológiai munkanemre vonatkozóan lényegében biankó ajánlatot tettek, ugyanis az ajánlatból nem állapítható meg az ajánlatok tartalma, kizárólag egy-egy összesített munkadíjat, illetve anyagköltséget ajánlottak meg. A közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott műszaki tartalom nem megfelelően előkészített voltát igazolja a közbeszerzési eljárásban beérkezett jelentős számú kiegészítő tájékoztatáskérés, amelyre tekintettel az I. rendű felperes három alkalommal hosszabbította meg az ajánlattételi határidőt az eredeti több mint duplájára. Erre tekintettel álláspontja szerint megállapítható,

hogy az I. rendű felperes megsértette a Kbt. 2. § (4) bekezdésére tekintettel a Kbt. 28. § (1) bekezdését és 50. § (4) bekezdését.

[11] A 2. kezdeményezési elem vonatkozásában hivatkozott a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) 46. § (3) bekezdésében foglaltak sérelmére. Kiemelte, hogy a műszaki tartalom összeállításánál az I. rendű felperes nem vette figyelembe a Korm. rend. 46. § (3) bekezdésébe foglaltakat, ugyanis a rendelkezés értelmében a szerződés tárgya által indokolt esetek kivételével a műszaki leírás nem hivatkozhat meghatározott gyártmányú, vagy eredetű dologra, illetve konkrét eljárásra, amely egy adott gazdasági szereplő termékeit vagy az általa nyújtott szolgáltatásokat jellemzi vagy védjegyre, szabadalomra, tevékenységre, személyre, típusra vagy adott származásra vagy gyártási formára, mivel az az egyes gazdasági szereplők vagy termékek előnyben részesítéséhez vagy kizorításához vezetne. Az ilyen hivatkozás csak kivételes esetekben engedhető meg. Kiemelte, hogy a melegítőkonyha tekintetében megadott műszaki paraméterek között többek között az I. rendű felperes megnevezte a következő konkrét termékeket:

- Asztali vákuumos zöldség-gyümölcs centrifugáló / turmix gép, 2,50 literes (mint pld. Kitchen Aid 5KSB8270EBK) típus, 230V/1800 watt,
- Kenyérpirító (hosszú szeletes, mint Russel Hobbs 21391-56), 230V/1000 watt,
- Forgó kosaras háztartási friteuse sütő (pld. DeLonghi F28533 típus), 230V/1800 watt,
- Háztartási mélyhűtő szekrény, (mint Hausmeister HM4178) típus,, 230V/220 watt

valamint a 2. számú kiegészítő tájékoztatás kérdésben rögzítette a következő konkrét termékeket:

- Electrolux LTB1AF28U0 Hűtőszekrény, 242 liter, felül fagyasztós hűtőgép
- Lámpedállal nyitható gördíthető hulladéktároló kocsi, rozsdamentes acél kivitelben, 40(50) ltr. max ürtartalommal, 2 db önbeálló kerékkel és támasztó lábbal, pld.: Stefinox IPA 04, átm. 380*x h615 mm méretben
- Fagyasztószekrény, 214 ltr. ürtartalommal manuális leolvasztással Pld. Electrolux LUT1AE32W

[12] A II. rendű felperes álláspontja szerint nem fogadható el a konkrét gyártmányú termékre vonatkozó hivatkozás, a konkrét gyártmányú termékre vonatkozó termékleírás a beszerzés tárgyának egzakt és jogszerű meghatározásaként, amint ezt az alperes gyakorlata is megerősíti. Amennyiben a beszerezni kívánt termék tekintetében az I. rendű felperes képes általánosan meghatározható műszaki paraméterek rögzítésével megfelelően meghatározni a beszerzési igényt, akkor nem élhet a konkrét gyártmányra történő hivatkozás kivételes lehetőségével. Azáltal, hogy az I. rendű felperes az általa kidolgozott árazatlan költségvetésben, illetőleg az általa adott kiegészítő tájékoztatásban konkrét gyártmányú, eredetű termékekre utalt, megsértette a Korm. rend. 46. § (3) bekezdését.

[13] A 3. kezdeményezési elem vonatkozásában hivatkozott arra, hogy az I. rendű felperes megsértette a Kbt. 114. § (11) bekezdésére tekintettel a Kbt. 28. § (1) bekezdését, 69. § (1) bekezdését, valamint az alperesi érdekelt megsértette a Kbt. 114. § (11) bekezdését, 66. § (1) bekezdését, 138. § (3) bekezdését.

[14] A 4. kezdeményezési elem tekintetében kiemelte, hogy az I. rendű felperes megsértette a Kbt. 64. § (4) bekezdését.

- [15] Az 5. kezdeményezési elem szerint az I. rendű felperes és az alperesi érdekelt a Kbt. 141. §-ának a szerződés módosításra vonatkozó előírásait megsértették azzal, hogy a szerződés hatálybalépéséről rögzített határidő figyelmen kívül hagyásáról állapodtak meg, továbbá az I. rendű felperes a Kbt. 141. § (7) bekezdését megsértette azzal, hogy nem tette közzé a szerződésmódosításról szóló tájékoztatót. Hangsúlyozta, hogy a Kbt. 141. §-a rögzíti azokat a feltételeket, amelyek figyelembevételével a felek a közbeszerzési szerződést módosíthatják. A felek megállapodása - függetlenül attól, hogy azt megállapodásnak és nem szerződésmódosításnak minősítették - a Kbt. 141. §-a alapján ítélandó meg.
- [16] Egy hatályba még nem lépett szerződés tekintetében a Kbt. 141. § (4) bekezdése szerinti szerződésmódosítási feltételek egyike sem tekinthető teljesítettnek, a módosítás továbbá lényegesnek minősül, mivel befolyásolja a szerződés teljesítése megkezdésének időpontját azt, hogy a nyertes ajánlattevőnek kapacitásait meddig és pontosan mikor kell rendelkezésre tartani. A módosítás azért is lényegesnek tekinthető, mert a hatálybalépés elmaradásából következően az I. rendű felperesnek a közbeszerzését ismételten meg kellett volna hirdetnie, amivel további ajánlattevők számára is megnyitotta volna a megismételt közbeszerzési eljárásban való részvétel lehetőségét. Kiemelte, hogy a megállapodásra a hatályba lépésre meghatározott 120 napos határidő lejártát követően került sor, emiatt egy már meghíúsult szerződés tekintetében az utólagos rendelkezés a hatályban tartásról jogilag nem értelmezhető, megszűnt szerződés módosítása ab ovo kizárt.
- [17] A 6. kezdeményezési elem tekintetében hivatkozott arra, hogy az I. rendű felperes megsértette a Kbt. 19. § (1)-(2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.
- [18] Az I. rendű felperes a jogorvoslati eljárás során benyújtotta az „1. táblázat: az összes eszköz felsorolása, mely az építés beruházásban konyhatechnológiaként szerepelt” című iratot.
- [19] Az alperes a keresettel támadott D.230/13/2025. számú határozatával megállapította, hogy az I. rendű felperes megsértette az 1. kezdeményezési elem tekintetében a Kbt. 2. § (4) bekezdésére, a Kbt. 50. § (4) bekezdésére és 58. § (2) bekezdésére tekintettel alkalmazandó Kbt. 28. § (1) bekezdését. A 2. kezdeményezési elem vonatkozásában megsértette a Kbt. 58. § (4) bekezdésére tekintettel a Korm. rend. 46. § (3) bekezdését. A hivatalbóli kezdeményezés 3. és 5. kezdeményezési eleme tekintetében a jogsértés hiányát állapította meg. Az I. rendű felperessel szemben 2 000 000,-Ft bírságot szabott ki.
- [20] A II. rendű felperes által előterjesztett hivatalbóli kezdeményezés 4. és 6. kezdeményezési elemének vizsgálatát D.630/2025. számon elkülönítette.
- [21] Az 1. kezdeményezési elem tekintetében figyelemmel a Kbt. 2. § (4); (7) bekezdésére, a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontjára, 115. § (1) bekezdésére, 28. § (1) bekezdésére, 50. § (4) bekezdésére, 58. § (1)-(4) bekezdéseire azt a hivatalbóli kezdeményező által kifejtett jogsértést vizsgálta, hogy az I. rendű felperes nem kellő alapossággal készítette-e elő a közbeszerzési eljárást, tekintettel a kezdeményezésben ismert körülményekre.
- [22] Az ajánlatkérőknek a közbeszerzési eljárás teljes folyamatában a Kbt. alapelvei, azok között is a verseny tisztasága, az esélyegyenlőség, és az egyenlő bánásmód követelményének biztosítása betartásával kell eljárnia. A közbeszerzési eljárás megindításáról az ajánlatkérő közzéteszi a közbeszerzési eljárás ajánlati felhívása mellett a közbeszerzési dokumentációt, benne a műszaki leírást. Az építési beruházás esetén a megvalósítás alapját képező műszaki leírás, az ajánlatkérő által készített tervek, elvégzett műszaki mérések, felmérések, az ezek alapján meghatározott paraméterek mennyiségek olyan körülmények, amelyek alapvetően befolyásolják a gazdálkodó szervezetek részvételi, ajánlattételi szándékát a közbeszerzési eljárásban. Ajánlattevők ajánlati vállalásukat a műszaki leírás alapján alakítják ki. A

közbeszerzési eljárás előkészítése során elvégzett adatmeghatározások jelentős hatást gyakorolnak az érdekelt gazdálkodó szervezetek ajánlattételi szándékára.

- [23] A Kbt. 28. § (1) bekezdése előírja az ajánlatkérő számára, hogy a közbeszerzési eljárást megfelelő alapossággal készítse elő. Az alperes a tényállásban foglaltak alapján megállapította, hogy az ajánlattételi határidőre beérkezett 6 db ajánlatból 4 db ajánlat 500-550 millió forintos, közel azonos megajánlást tartalmazott. A közbeszerzési eljárások során az ajánlati árak ilyen mértékű szórása nem támasztja alá azt, hogy az I. rendű felperes nem készítette elő kellő alapossággal a közbeszerzési eljárást. A legalacsonyabb ajánlati árat megajánló Rodemax Trade Kft. ajánlatát pedig az I. rendű felperes érvénytelenre nyilvánította a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján. Így rögzíthető, hogy az ajánlati árak között jelentős különbség nem mutatkozott. Tény, hogy az I. rendű felperes az ajánlatok bírálata során nem észlelte a Comfort Építő Kft. ajánlatában felmerült árazási hibát, ebben a tekintetben azonban hivatalbóli kezdeményezési elem nem került előterjesztésre.
- [24] A II. rendű felperes szerint a benyújtott ajánlatok költségstruktúrája lényegesen eltért, az ajánlatok jelentősen különböztek az egyes munkanemek anyag- illetve díjtételei tekintetében. Az ajánlattevők nagymértékben eltérően értelmezték, hogy mire szükséges ajánlatot tenni. Alperes ugyanakkor megállapította, hogy az ajánlattevők a kiadott költségvetést árazták be. A költségvetést az I. rendű felperes kilenc fejezetre bontotta. Az egyes ajánlatok fedezeteinek költségösszehasonlítását a II. rendű felperes nem részletezte, csak általánosságban hivatkozott arra, hogy álláspontja szerint ez okozhatta a beérkezett ajánlati árak különbségét. Az alperes álláspontja szerint az eltérés nem abból adódik, hogy az ajánlattevők eltérően értelmezték, hogy mire is szükséges ajánlatot tenni, hanem például abból, hogy az anyagokat más forrásból tervezték beszerezni, illetve, hogy szándékoztak-e alvállalkozót igénybe venni a közbeszerzési szerződés teljesítése során. Ez pedig az egyedi árképzés kialakításából következik, ami a piaci verseny alapját képezi.
- [25] A II. rendű felperes példálózó jelleggel kiemelt két háztartási gépet (turmixgép, mosogatógép) a konyhatechnológiai munkanemnél, melyek tekintetében álláspontja szerint az I. rendű felperes az egyes beszerezni kívánt termékeket csak néhány paraméterrel meghatározva írta elő, vagyis a közpénzek felelős felhasználása elvének megsértését eredményező módon járt el az eljárás előkészítése során.
- [26] Az alperes rögzítette, hogy a jogorvoslati eljárás során csak a hivatalbóli kezdeményezésben konkrétan megjelölt és bemutatott vélt jogsértéseket vizsgálhatja meg. Így megvizsgálta a kezdeményezésben konkrétan megnevezett konyhatechnológiai eszközök építész műszaki leírásban közölt paramétereit és megállapította, hogy az egyes berendezések, eszközök meghatározása során azok lényeges paramétereit nem kerültek megfelelő előírásra.
- [27] A konyhatechnológiai munkanem vonatkozásában az I. rendű felperes mindösszesen egy egyösszegű megajánlást várt el a munkadíjak és az anyagköltség tekintetében anélkül, hogy a benyújtandó ajánlatokkal kapcsolatban ezen munkanem tekintetében elvárt műszaki tartalom, a megajánlások az ajánlatkérői előírásoknak való megfelelés ellenőrizhető lett volna. Az I. rendű felperes által a jogorvoslati eljárás során benyújtott „1. táblázat: az összes eszköz felsorolása, mely az építés beruházásban konyhatechnológiaként szerepelt” című irat és a közbeszerzési dokumentumokban kiadott eszközmeghatározás (kazár_melegitokha.pdf) között is fellelhető eltérés, éppen a vizsgált turmix és mosogatógép esetében. Így nem állapítható meg egyértelműen, hogy mely műszaki paraméterek szerint kellett az eszközöket kiválasztani, amely kétségtelenül arra vezethető vissza, hogy az I. rendű felperes nem kellő

alapossággal készítette elő a közbeszerzési eljárás műszaki leírását. (Határozat 123-124. pont)

- [28] Az I. rendű felperes által kiadott közbeszerzési dokumentációban rögzített előírások szerint az ajánlattevők egy egyösszegű ajánlatot tettek a konyhatechnológia munkanem tekintetében, ennek következtében az I. rendű felperes nem tudott meggyőződni arról, hogy mi az ajánlattevők ajánlatának tényleges, konkrét tartalma, illetőleg, hogy a műszaki leírásnak megfelelő ajánlatot nyújtottak-e be. Kiemelte, hogy amennyiben a teljesítés során, időközben egy gép, eszköz, készlethiány, stb. miatt nem állna rendelkezésre, a csere lehetősége elszámolási, egyenértékűségi problémákat okozhat.
- [29] Hangsúlyozta, hogy a II. rendű felperes arra is hivatkozott, hogy a közbeszerzési eljárás nem kellő alapossággal történt előkészítését támasztja alá az is, hogy jelentős számú kiegészítő tájékoztatás-kérés érkezett be a közbeszerzési eljárás során, amelyekre tekintettel az ajánlattételi határidő meghosszabbításra került. E körben kiemelte a Kbt. 56. §-ához fűződő joggyakorlatot, melyre figyelemmel a kiegészítő tájékoztatás-kérés célja, hogy segítse a gazdasági szereplőket a megfelelő ajánlat elkészítésében. Az ajánlatkérő közvetlen befolyással nincs arra, hogy mely gazdálkodó szervezetek érdeklődnek a közbeszerzési eljárás iránt és azok hány alkalommal és időben mikor teszik fel a kiegészítő tájékoztatás iránti kérdésüket. A Kbt. a kiegészítő tájékoztatás során is hangsúlyozza a Kbt. alapvető rendelkezéseinek érvényesülését, ezért az I. rendű felperes helyesen járt el, amikor a kiegészítő tájékoztatások megadására tekintettel elhalasztotta az ajánlattételi határidőt. Az alperes így összességében megállapította az 1. kezdeményezési elemben körében előadottakra tekintettel, hogy az I. rendű felperes nem kellő alapossággal készítette elő a közbeszerzési eljárás műszaki leírását ezzel megsértve a Kbt. 2. § (4) bekezdésére, 50. § (4) bekezdésére és 58. § (2) bekezdésre tekintettel alkalmazandó Kbt. 28. § (1) bekezdését.
- [30] A 2. kezdeményezési elemet érintően abban a kérdésben kellett állást foglalnia az alperesnek, hogy az I. rendű felperes a Korm. rend. 46. § (3) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően határozta-e meg a műszaki leírásban a beszerzés tárgyának részét képező, a II. rendű felperes által megnevezett háztartási gépeket.
- [31] Hivatkozott e tekintetben a Kbt. 3. § 30. pontjára, a Korm. rend. 46. § (2)-(5) bekezdéseire. Hangsúlyozta, hogy az I. rendű felperes a Kbt. és a vonatkozó jogszabályi rendelkezések keretei között szabadon határozhatja meg a beszerzési igényét, azonban a Kbt. kógens rendelkezéseinek ennek során is érvényesülnie kell. A verseny tisztaságát és az esélyegyenlőséget előíró alapelvek alapján nem fogadható el az olyan feltétel állítása, amelynek következtében az ajánlatkérő egyes gazdasági szereplőket előnyhöz juttat, míg mások elé indokolatlan akadályokat állít vagy kizár a versenytől.
- [32] Alperes rámutatott, hogy a Korm. rend. 46. § (3) bekezdése értelmében csak kivételes esetben van lehetőség arra, hogy az ajánlatkérő a műszaki leírásban meghatározott gyártmányú vagy eredetű dologra, illetve konkrét eljárásra hivatkozzon, amellyel adott gazdasági szereplő termékét írja le. Az ajánlatkérő a műszaki leírást elsősorban a teljesítmény, illetve funkcionális követelmények megadásával határozhatja meg. Az alperes megvizsgálta a 2. kezdeményezési elemben felsorolt háztartási kisgépek leírását, nem tudta elfogadni az I. rendű felperes hivatkozását arra, hogy feltüntette a „vagy azzal egyenértékű” kitételt, mivel a Korm. rend. 46. § (3) bekezdése értelmében csak indokolt esetben határozható meg a műszaki leírás egy megnevezett gazdasági szereplő konkrét gyártmányának, típusának megadásával. Az I. rendű felperes e helyen vizsgált beszerzési igényét mindennapi használatra rendelt konyhai, háztartási kisgépek, eszközök alkották. A

hivatalbóli kezdeményezésben megjelölt eszközök műszaki paramétereinek meghatározása nem igényel különös szakértelmet. Az alperes rendelkezésére nem állt olyan dokumentum és az I. rendű felperes sem ismertetett olyan tény, körülményt, ami indokolta volna a műszaki leírásban konkrétan meghatározott gyártmányú háztartási kisgépek megnevezését. Mindezek alapján az alperes a Korm. rend. 46. § (3) bekezdésében foglaltak megsértését megállapította.

- [33] Az alperes a 3. kezdeményezési elemben foglaltakat nem találta alaposnak, így e vonatkozásban a hivatalbóli kezdeményezést elutasította.
- [34] Ezt követően az 5. kezdeményezési elemet vizsgálta. A Kbt. 2. § (8) bekezdésére, 141. § (1)-(7) bekezdésére, a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:116. § (1) bekezdésére hivatkozással megvizsgálva a tényállásban foglaltakat az I. rendű felperes és az alperesi érdekelt nyilatkozatát és megállapította, hogy az I. rendű felperes már a közbeszerzési eljárást megindító ajánlati felhívás VI.3.9) További információk 13. pontjában rögzítette, hogy feltételes közbeszerzési eljárást folytat, a hiányzó forrás biztosítása érdekében szükséges a támogatási szerződés módosítása, a közbeszerzési szerződés az aláírást követően az átcsoportosítás jóváhagyását követően lép hatályba.
- [35] Az I. rendű felperes és a nyertes ajánlattevő 2022. október 25. napján kötötte meg a vállalkozási szerződést, amelynek záradékában arról rendelkeztek, hogy a szerződés a Kbt. 131. § (9) bekezdése szerint kerül aláírásra és a támogatási szerződés jóváhagyását követően lép hatályba. Amennyiben a szerződés hatályba lépésére legkésőbb annak megkötésétől számított 120 napon belül nem kerül sor, a szerződés meghíusultnak tekintendő. A közbeszerzési szerződés a hatálybalépésére a szerződéskötéstől számított 120 napot írt elő, amely időtartam 2023. február 22-én telt el.
- [36] Az I. rendű felperes a Magyar Államkincstártól 2023. február 21. napján kapott a támogatási szerződés módosításához kapcsolódó értesítést. Az alperes egyetértett a II. rendű felperessel abban, hogy a megállapodás elnevezésétől függetlenül minősülhet szerződésmódosításnak, amennyiben a dokumentum tartalma alapján is akként minősül. A felek a közbeszerzési szerződésben feltételhez kötötték a szerződés hatályának beálltát, mégpedig olyan feltételhez, amelyet már a közbeszerzési eljárás megindításakor nyilvánossá tett az ajánlati felhívásban az I. rendű felperes. A hiányzó forrás biztosítása érdekében szükséges a támogatási szerződés módosítása, a közbeszerzési szerződés az aláírást követően az átcsoportosítás jóváhagyását követően lép hatályba. A feltétel tehát az anyagi fedezetet biztosító átcsoportosítás jóváhagyása volt, amelyre a rendelkezésre álló adatok szerint 2023. február 21. napján került sor, így a szerződés ekkor hatályba lépett. Erre figyelemmel az alperes álláspontja szerint az I. rendű felperes és az alperesi érdekelt megállapodása nem értelmezhető szerződésmódosításként.
- [37] Az alperes rögzítette, hogy a Kbt. 141. § (7) bekezdése szerinti tájékoztatót abban az esetben köteles közzétenni az I. rendű felperes, amennyiben sor került szerződésmódosításra, mivel a jelen esetben azonban ez nem történt meg, így a Kbt. fent hivatkozott rendelkezése nem sérült. Ezért az alperes az 5. kezdeményezési elemben foglaltakat sem találta alaposnak.
- [38] Az alperes a fentiekre tekintettel a Kbt. 145. § (3) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján az 1. és a 2. kezdeményezési elem tekintetében megállapította a jogsértést, a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján a 3. és 5. kezdeményezési elem tekintetében a jogsértés hiányát állapította meg. A megállapított

jogsértésekre tekintettel a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján bírságot szabott ki a Kbt. 165. § (11) bekezdésében foglaltak alapján.

- [39] Az alperes az I. rendű felperessel szemben megállapított jogsértések okán kiszabott bírság összegének megállapítása során értékelte a közbeszerzés tárgyát és értékét. A bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette a jogsértés súlyát, azt súlyosnak ítélte, mivel az I. rendű felperes közbeszerzési eljárás lefolytatása során több esetben is jogsértő módon járt el. Nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértések nyilvánvalóan szándékosak lettek volna. Tekintettel volt arra, hogy az I. rendű felperessel szemben nem állapított meg jogsértést korábban az adott közbeszerzés vonatkozásában. Értékelte a jogsértést követően eltelt kifejezetten hosszú időtartamot, valamint súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy a jogsértés nem reparálható. Értékelte továbbá azt a körülményt, hogy a közbeszerzés támogatásból valósult meg, így a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. Erre tekintettel az eset összes körülményeit figyelembe véve a rendelkező részben meghatározott bírságot szabott ki.

Az I-II. rendű felperes keresete, az alperes védiratai, alperesi érdekelt nyilatkozata

- [40] Az I. rendű felperes keresetében az alperesi határozat részbeni megváltoztatását kérte akként, hogy a II. rendű felperes kezdeményezését az 1. és 2. kezdeményezési elem tekintetében a bíróság utasítsa el. Másodlagosan az alperesi döntés részbeni megváltoztatását és az I. rendű felperes tekintetében kiszabott bírság mérséklését kérte.
- [41] Hivatkozott arra, hogy a Kbt. alperesi határozatban hivatkozott szakaszainak megsértése nem történt meg, az I. rendű felperes eljárása nem valósította meg a jelzett jogsértéseket, az alperes nem hozhatott volna a határozat szerinti marasztaló megállapítást és nem szabhatott volna ki bírságot. Kiemelte, hogy az alperes döntése az I. rendű felperesre nézve súlyos következményekkel járhat tekintettel arra, hogy a II. rendű felperes az I. rendű felperessel szemben szabálytalansági eljárást indíthat és az alperesi döntés hatályban maradása szabálytalanság megállapításával járhat a II. rendű felperes mérlegelésének függvényében, így a kifizetett és felhasznált támogatási összeg visszafizetésére kötelezése is megtörténhet.
- [42] Az alperes a jogszerűség, a tényállás tisztázására vonatkozó követelményeket figyelmen kívül hagyva folytatta le eljárását és hozta meg határozatát. Megsértett jogszabályhelyek vonatkozásában hivatkozott a Kbt. 2. § (4), 28. § (1) bekezdésére, 50. § (4) bekezdésére, 58. § (2) és (4) bekezdésében foglaltakra, valamint a Korm. rend. 46. § (3) bekezdésére. Rögzítette, hogy az alperes határozatának meghozatalakor nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a közbeszerzési eljárás utóellenőrzését a Magyar Államkincstár Nógrád Megyei Igazgatósága elvégezte, az utóellenőrzés a felhívással, a kapcsolódó dokumentumokkal, valamint az eljárás lefolytatásával összefüggésben jogsértést nem állapított meg és nem kezdeményezték e vonatkozásban az alperes eljárását sem.
- [43] A konyhatechnológiai munkanem tekintetében a felhíváshoz tartozó „Konyhatechnológiai műszaki paraméterezés” dokumentumban példálózó jelleggel egyéb paraméterek megadása mellett összesen öt eszköz szerepelt, a kiírás egyértelmű volt, azok a paraméterek, amelyek az ajánlatadás szempontjából lényegesek és szükségesek voltak, a dokumentumban megfelelő módon részletezésre kerültek. Ahol ez műszakilag indokoltnak tűnt, ott az előkészítő tervező példát is megadott a termékek jobb beazonosíthatósága és az ajánlattevők pontosabb ajánlatadása érdekében. A példák elnevezése is jelzi, hogy csupán egy lehetőséget mutatnak be, azonban bármely más berendezés is elfogadható volt, amely megfelelt az egyébként részletesen ismertetett műszaki paramétereknek.

- [44] A közbeszerzési dokumentumokban az I. rendű felperes a beszerzendő eszközök vonatkozásában konkrét gyártmányt, mint egyetlen általa elfogadott lehetőséget nem jelölt meg, ahol ténylegesen egyedi márka és típus megjelölésére került sor ott egyértelműen rögzítésre került, hogy az csak példálózásszerűen történt, abból nem következik, hogy az I. rendű felperes kifejezetten csak azt a konkrét eszközt fogadja el megfelelő teljesítésként. A konyhatechnológiai dokumentációval kapcsolatban egy alkalommal érkezett kiegészítő tájékoztatáskérés és egyetlen ajánlattevő sem jelezte, hogy a megadott paraméterek műszaki leírása vagy a tervek alapján ne lenne képes egymással összehasonlítható módon megfelelő ajánlatot tenni.
- [45] Az ajánlattevőknek kiadott költségvetés „Előírások” fülén külön rögzítésre került, hogy „A tervekben szereplő termékek nem kötelező jellegűek, teljesítmény-nyilatkozatukban mindenben megegyező más termékekkel kiválthatók, tervező és építtető jóváhagyásával.” Az I. rendű felperes által adott kiegészítő tájékoztatásokban az I. rendű felperes megerősítette, hogy minden hivatkozás tájékoztató jellegű és kizárólag az egyértelmű meghatározás érdekében történik.
- [46] Az alperes figyelmen kívül hagyta azt a tényt is, hogy a konyhatechnológiai eszközök beszerzésére építési beruházás keretében ahhoz közvetlenül kapcsolódóan kerül sor és a beszerzett eszközök túlnyomó része beépítésre került a beruházás során. Az építési beruházások esetén egyébiránt is az az általános gyakorlat, hogy az ajánlatkérők a paraméterek pontos beazonosíthatósága érdekében gyártmány neveket is kapcsolnak a beépítésre szánt anyagokhoz.
- [47] Fontos kiemelni, hogy jelen esetben az I. rendű felperes célja kizárólagosan az volt a márka és típusnév megadásával, hogy az ajánlattevőknek megkönnyítse azok beazonosíthatóságát. Az I. rendű felperes eljárásának helyességét és a határozat téves következtetéseit az a tény is alátámasztja, hogy összesen hat ajánlat érkezett be a felhíváshoz és a benyújtott ajánlatokban a konyhatechnológia vonatkozásában a megadott paraméterek szerinti eszközök megajánlására került sor.
- [48] Téves és megalapozatlan az az alperesi állítás, hogy ne állt volna az ajánlattevők rendelkezésére egyértelmű műszaki tartalom. Az I. rendű felperes az ajánlattevők rendelkezésére bocsátotta a megfelelő konyhatechnológiai leírást, amely tartalmazott minden olyan eszközt és berendezést, amely műszaki elvárás volt és nem okozhatott problémát annak megfelelő beárázása számukra. Teljes mértékben megalapozatlan az alperes azon megállapítása, mely szerint készlethiány miatt vagy ha elromlik egy eszköz elszámolási, egyenértékűségi probléma keletkezhet. Az alperes figyelmen kívül hagyta, hogy a műszaki leírásban nemcsak a gyártmányok kerültek példálózó jelleggel meghatározásra, hanem a műszaki paraméterek is, így a felvetett jövőbeli lehetőség egyáltalán nem valóságos.
- [49] Alperes nem értékelte megfelelő módon, hogy pontosan milyen szempontokra figyelemmel sérült a Kbt. 2. § (4) bekezdésében foglalt hatékony és felelős gazdálkodás alapelve. Nem fejtette ki, hogy a valós tényállás tükrében milyen módon sértette az I. rendű felperes kifogásolt eljárása a közpénzeknek való hatékony és felelős gazdálkodás elvét. A tényállás megfelelő és megalapozott vizsgálatának eredményeként az I. rendű felperes nem sérthette meg sem a Kbt. 2. § (4) bekezdését, sem a 28. § (1) bekezdését, sem 50. § (4) bekezdését.
- [50] A 2. kezdeményezési elem vonatkozásában alperes figyelmen kívül hagyta döntése meghozatalakor az I. rendű felperes mindazon érveit, amelyet az 1. kérelmi elem vonatkozásában már ismertetett, így különösen azt, hogy a konyhatechnológiai műszaki leírásban az eszközök részletesen paraméterezve lettek, valamint a dokumentációval kapcsolatban mindössze egy alkalommal érkezett kiegészítő tájékoztatáskérés egyetlen

ajánlattevőtől és egyetlen ajánlattevő sem jelezte, hogy a megadott paraméterek műszaki leírás vagy a tervek alapján ne lehetne összehasonlítható módon megfelelő ajánlatot adni. Nem értékelte megfelelő módon alperes a felhívás VI.3.9) pontjában foglaltakat sem azt, hogy a felhívásban meghatározott gyártmányú, eredetű, típusú dolgokra, eljárásra, tevékenységre, szabadalomra, vagy védjegyre történő hivatkozások tájékoztató jellegűek, a közbeszerzés tárgyának egyértelmű meghatározása érdekében történnek csupán.

- [51] Rögzítette, hogy a négy benyújtott ajánlat a tervezői becsléshez közeli értéket mutatott és jelentős eltérés csak akkor érzékelhető, ha azok közül mesterséges módon kiragadunk egy adatot. A határozat 124. pontjával összefüggésben megjegyezte, hogy az teljességgel értelmezhetetlen, hiszen az alperes által hivatkozott 1. táblázatot az I. rendű felperes kifejezetten az alperes részére az eljárás keretében készítette, az nem a közbeszerzési eljárás során került megalkotásra és kiadásra, így annak tartalmából visszamenőleges következtetést levonni egyáltalán nem lehet. Így az I. rendű felperes nem sértette meg a Korm. rend. 46. § (3) bekezdését és a Kbt. 50. § (4) bekezdésében foglaltakat.
- [52] A bíróság kiszabását azért kifogásolta, mert az alperes a bíróság kiszabásakor nem volt tekintettel arra, hogy a feltételezett jogsértés a csaknem 500 000 000,-Ft becsült értékű beszerzés egészének kis részét érintette, összesen öt tételt 200 000,-Ft értékben, sem pedig arra, hogy a közbeszerzés sikeres volt, a feltételezett jogsértésnek az eljárást lezáró döntésre nem volt érdemi kihatása.
- [53] A II. rendű felperes keresetében az alperesi határozatnak a hivatalbóli kezdeményezés 5. kezdeményezési elemére a jogsértés hiányát megállapító rendelkezés tekintetében elsődlegesen annak megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I. rendű felperes és az alperesi érdekelt között létrejött megállapodás szerződésmódosításnak tekintendő, amellyel az I. rendű felperes és a nyertes ajánlattevő megsértette a Kbt. 141. §-ának szerződésmódosításra vonatkozó előírását. Továbbá figyelemmel arra, hogy az I. rendű felperes ezen módosítás vonatkozásában nem tett közzé hirdetményt, megsértette a Kbt. 141. § (7) bekezdését. Másodlagosan kérte, hogy a bíróság az alperes határozatát a hivatalbóli kezdeményezés 5. kezdeményezési eleme vonatkozásában tett jogsértés hiányát megállapító rendelkezés tekintetében helyezze hatályon kívül és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezze.
- [54] Álláspontja szerint az alperesi döntés sérti a Kbt. 141. §-át, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) tényállás tisztázására vonatkozó 62. § (2) és (4) bekezdéseit. Alperes a tényállástisztázása körében nem vette figyelembe a jogorvoslati eljárás során a II. rendű felperes észrevételében tett nyilatkozatait, azokat a határozatában sem a tényállás szintjén, sem a döntés tekintetében nem jelenítette meg. Erre figyelemmel sérült az Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdése.
- [55] A II. rendű felperes egyértelműen dokumentumokkal alátámasztottan bemutatta és levezette, hogy a 120 napos határidőben nem történt meg a támogatási szerződés módosítása, a közbeszerzési szerződés hatályba lépése, ezért erre alapozva az alperes nem állapíthatta volna meg, hogy a felek 2023. február 22-i megállapodása nem minősült szerződésmódosításnak. Az előterjesztett észrevétel ismertetésének elmaradása miatt az alperes határozata arra vonatkozó megállapításokat sem tartalmaz, hogy az alperes miért ítélte meg a II. rendű felperes által előadottaktól eltérően azt, hogy a támogatási szerződés módosítására, illetőleg az I. rendű felperes által a szerződésben meghatározott feltétel bekövetkeztére mikor került sor.
- [56] A jogorvoslati eljárásban benyújtott észrevételében a II. rendű felperes kifejezetten rögzítette, hogy a szerződés hatályba lépése tekintetében az I. rendű felperes és az alperesi érdekelt által

előadottak nem helytállóak. E körben hivatkozott az EKR nyilvánosan elérhető adataira, amelyek alapján a közbeszerzési szerződés hatályba lépésének időpontja 2023. március 24. napja. A felek között 2022. október 25. napján létrejött vállalkozási szerződés záradékára utalással hangsúlyozta, hogy a felek között nem volt vitás és az alperes határozata is egyértelműen tartalmazza, hogy a 120 napos időtartam 2022. február 22. napján lejárt. A közbeszerzési szerződés záró rendelkezése alapján egyértelmű, hogy a közbeszerzési szerződés azt követően lépett volna hatályba amikor a támogatási szerződés módosítása (támogatási szerződés jóváhagyása) megtörtént.

- [57] A II. rendű felperes kiemelte, hogy a szerződés hatályba lépésének feltétele nem önmagában az anyagi fedezetet biztosító átcsoportosítás jóváhagyása volt, hanem a létrejött közbeszerzési szerződésben szereplő előírással együttesen értelmezve annak a támogatási szerződésnek a jóváhagyása, aláírása, amelyben az átcsoportosítás jóváhagyása megtörténik. A II. rendű felperes álláspontja szerint a módosított támogatási szerződés aláírásának megtörténtéig az I. rendű felperes nem vehette biztosra, hogy a pénzügyi fedezettel rendelkezni fog, így a feltétel, amelyhez a közbeszerzési szerződés hatályba lépését kötötték nem tekinthető teljesítettnek.
- [58] Az I. rendű felperes által a jogorvoslati eljárás során előterjesztett, a Magyar Államkincstártól származó levél arra vonatkozó felhívást tartalmazott, hogy az I. rendű felperes nyújtson be a támogatási szerződésre vonatkozó módosítási igényt, nem pedig a támogatási szerződés módosítása jóváhagyásának megtörténtét erősítette meg. A Kincstár tájékoztatása csak a támogatási összegben felüli többlettámogatásról és nem a költségnövekmény támogatási szerződésben való átvezetéséről, átcsoportosításáról szól, a támogatási szerződés módosítását, az abban szükséges átcsoportosítások megtörténtét megelőző köztes eljárási lépésként értékelhető.
- [59] A hivatkozott kincstári értesítő dokumentumból egyértelműen kiderül, hogy az I. rendű felperes 2023. február 21. napján még nem rendelkezett a megemelt összegű támogatási szerződéssel, így a közbeszerzési szerződés sem léphetett hatályba az I. rendű felperes és az alperesi érdekelt előadásával ellentétben. A támogatási szerződés módosítására 2023. március 1-jei hatállyal került sor, amelynek alátámasztásául a II. rendű felperes csatolta a módosított támogatási szerződést és annak hatályba lépéséről szóló kincstári tájékoztató levelet.
- [60] A II. rendű felperes a jogorvoslati eljárás során arra is felhívta az alperes figyelmét, hogy a március 1-jei hatályba lépési dátum egybecseng az I. rendű felperes által az észrevételhez csatolt „Nyilatkozat kivitelezés dátumainak pontosításához” elnevezésű dokumentumban foglalt azon bekezdéssel, amelyben rögzítik, hogy technikai okok miatt 2023. március 2. napján került megnyitásra az építési napló. Erre tekintettel a II. rendű felperes szerint megállapítható, hogy 2023. február 22. napján, amely időpont a támogatási szerződést követő 120. nap volt nem történt meg a támogatási szerződés módosítása, így a közbeszerzési szerződés nem lépett hatályba. Amennyiben az I. rendű felperesnek 2023. február 21-én tudomása lett volna a támogatási szerződés módosításáról nyilvánvalóan nem kötött volna megállapodást a következő napon az alperesi érdekelttel figyelemmel arra, hogy az szükségtelen lett volna.
- [61] Hivatkozott arra, hogy a felek megállapodásának minősítése nem függhet attól, hogy a közbeszerzési szerződés hatályba lépett-e vagy sem, annak alkalmazására sor került-e avagy sem. Attól függetlenül tehát, hogy a megállapodásban foglaltak alkalmazására szükség volt-e vagy sem az nem tekinthető nem létező megállapodásnak, azaz annak a Kbt. 141. § előírásaival való összhangja vizsgálható, vizsgálandó.
- [62] A jogorvoslati eljárásban a 2023. február 22-én kötött megállapodás tényét sem az I. rendű felperes, sem az alperesi érdekelt nem vitatta. A dokumentumok tartalma alapján az is

egyértelműen megállapítható, hogy a kérdéses megállapodás a felek egyező akaratnyilvánítását tartalmazza, amely a közbeszerzési szerződés egyik rendelkezésének módosítására irányult. A megállapodás csak szerződésmódosításnak tekinthető.

- [63] A II. rendű felperes fenntartotta azon álláspontját, hogy a szerződésmódosítás a közbeszerzési szerződés lényeges feltételeinek módosítását valósította meg. A közbeszerzési szerződés záradéka tartalmazta ugyanis, hogy amennyiben a szerződés a megkötéstől számított 120 napon belül nem lép hatályba az meghíúsultnak tekintendő. A felek a megállapításban ezen 120 napos határidő, illetőleg a meghíúsulás jogkövetkezményének a figyelmen kívül hagyásában állapodtak meg. E megállapodás ténylegesen a szerződés egyik lényeges feltételének megváltoztatására irányult és nem pusztán technikai vagy adminisztratív pontosítás volt. Egy még hatályba nem lépett szerződés tekintetében a Kbt. 141. § (4) bekezdése szerinti szerződésmódosítási feltételek egyike sem teljesül, melyre figyelemmel a szerződésmódosítás megfelelőségét a Kbt. 141. § (6) bekezdésében foglalt keretek között kell vizsgálni, amely szerint új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül a közbeszerzési szerződés csak akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges.
- [64] A vitatott szerződésmódosítás ugyanakkor a II. rendű felperes álláspontja szerint lényegesnek minősül, mivel befolyásolja a szerződés teljesítése megkezdésének időpontját azt, hogy az alperesi érdekelt kapacitásait meddig és pontosan mikor kell rendelkezésre tartania. A módosítás azért is lényeges, mert a hatályba lépés elmaradásának következményeit rögzítő feltétel figyelmen kívül hagyásáról szóló megállapodás egyúttal azzal a következménnyel is járt, hogy az eredeti előírással szemben a 120 nap lejártát követően nem került ismételt sor a közbeszerzés megvalósítása érdekében új eljárás kiírására, a szerződést az adott közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevőjével teljesíthették. A felek megállapodása a szerződés gazdasági egyensúlyát és a teljesítés feltételeit érdemben befolyásolta, mivel a szerződés fenntartásával az I. rendű felperes elzárta a piacot attól, hogy új eljárás keretében más gazdasági szereplők is ajánlatot tehessenek.
- [65] A Kbt. 141. § célja a közbeszerzési szerződés transzparens, versenysemleges és jogszerű módosításának biztosítása. E cél fényében a Kbt. 141. §-a értelmezése során nem kizárólag a módosítás formáját, hanem annak tartalmát és gazdasági hatásait is vizsgálni kell.
- [66] A II. rendű felperes álláspontja szerint a szerződésmódosítás vonatkozásában a Kbt. 141. § (7) bekezdése szerinti közzétételi kötelezettség is fennállt, mivel a felek közt tényleges szerződésmódosítás történt, amelyet az I. rendű felperesnek hirdetményben kellett volna nyilvánosságra hozni. A közzététel elmaradása önálló jogsértés, amely a közbeszerzési eljárás átláthatóságát és a verseny tisztaságát sértette.
- [67] Az alperes határozata az 5. kezdeményezési elem tekintetében megsértette az Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdéseit, mivel a döntés meghozatala során alperes nem tett eleget a tényállás teljeskörű és alapos feltárásának, továbbá a II. rendű felperes által az 5. kezdeményezési elemben előadott jogsértés kapcsán tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a közbeszerzési szerződés hatályba lépése kizárná a felek által kötött megállapodás szerződésmódosításának minősítését és erre figyelemmel a II. rendű felperes által állított jogsértések vizsgálatát mellőzte. Így az alperesi döntés nem tekinthető megalapozottnak.
- [68] Az alperes I. rendű felperes keresetével összefüggésben előterjesztett védiratában a kereset elutasítását kérte a határozatban hivatkozott indokok alapján. Kiemelte, hogy eljárását jogszerűen folytatta le, a tényállást feltárta és az alapján megalapozott és jogszerű döntést hozott, a határozat megváltoztatásának, hatályon kívül helyezésének nincs helye.
- [69] Az 1. kezdeményezési elem vonatkozásában rögzítette, hogy az azzal összefüggő álláspontját az alperesi határozat teljeskörűen tartalmazza. Az alperes megvizsgálta a kezdeményezésben

konkrétan megnevezett konyhatechnológiai eszközök építész műszaki leírásában közölt paramétereit és megállapította, hogy az egyes berendezések, eszközök meghatározása, azok lényeges paraméterei nem kerültek megfelelően előírásra a konyhatechnológia tekintetében.

- [70] A konyhatechnológiai munkanem esetén az I. rendű felperes mindössze egy egyösszegű megajánlás benyújtását várta el a munkadíjak és az anyagköltség tekintetében anélkül, hogy a benyújtandó ajánlatokkal kapcsolatban ezen munkanemnél elvárt műszaki tartalom a megajánlások az ajánlatkérői előírásoknak való megfelelés ellenőrizhető lett volna. A jogorvoslati eljárás során benyújtott 1. táblázat a közbeszerzési dokumentumokban kiadott eszközmeghatározás (kazár_melegitokha.pdf) között is fellelhető eltérés éppen a vizsgált turmix és mosogatógép esetén tetten érhető. Így nem állapítható meg egyértelműen, hogy mely műszaki paraméterek szerint kellett az eszközöket kiválasztani, amely kétségtelenül arra vezethető vissza, hogy az I. rendű felperes nem kellő alaposággal készítette elő a közbeszerzési eljárás műszaki leírását.
- [71] Az I. rendű felperes által kijelölt közbeszerzési dokumentációban rögzített előírások szerint az ajánlattevők egyösszegű ajánlatot tettek a konyhatechnológiai munkanem tekintetében. Ennek következtében az I. rendű felperes nem tudott meggyőződni arról, hogy mi az ajánlattevők ajánlatának konkrét tartalma illetőleg, hogy elvárásainak, a műszaki leírásnak megfelelő ajánlatot nyújtottak-e be. A márkanév és típusnév nem került rögzítésre a határozatban az 1. kezdeményezési elem alapján megállapított jogsértés indokaként, hanem ezzel szemben azt állapította meg az alperes, hogy a konyhatechnológiai eszközök építész műszaki leírásában közölt paraméterei alapján az egyes berendezések, eszközök meghatározása, azok lényeges paraméterei nem kerültek megfelelően előírásra.
- [72] Az a körülmény, hogy a tárgybeli közbeszerzési eljárás utóellenőrzését a Magyar Államkincstár Nógrád Megyei Igazgatósága elvégezte és jogsértést nem állapított meg semmilyen relevanciával nem bír, abból nem vonható le következtetés az alperesi határozatban megállapított jogsértés tekintetében, mint ahogy semmiféle jelentőséggel nem rendelkezik az, hogy egy kiegészítő tájékoztatás érkezett a közbeszerzési eljárás során, illetve egyetlen ajánlattevő sem jelezte, hogy nem képes ajánlatot adni.
- [73] A 2. kezdeményezési elem tekintetében hangsúlyozta, hogy az I. rendű felperes érdemben és tényyszerűen nem tudta vitatni az alperes határozatának tényállásán alapuló megállapításait. Alperes határozatának 133. pontjában rögzítette mindazon termékeket, amelyek tekintetében konkrét gyártmányt, típust adott meg az I. rendű felperes. Hivatkozott e körben a Kbt. 58. § (4) bekezdésére és a Korm. rend. 46. § (3) bekezdésében foglaltakra. Az alperes rendelkezésére nem állt olyan dokumentum és az I. rendű felperes sem ismertetett olyan tényt, körülményt, amely indokolta volna a műszaki leírásban konkrétan meghatározott gyártmányú háztartási gépek megnevezését. Hangsúlyozta, hogy az I. rendű felperes szerzési igényére figyelemmel a beszerzés tárgyát képező háztartási eszközök esetén semmilyen akadálya nem lett volna a közbeszerzés tárgyának kellően pontos és érthető leírásra.
- [74] Az alperes által súlyos jogsértés alapján megállapított 2 000 000,-Ft bírság a közbeszerzési eljárás becsült értékének mindössze 0,67%-a. Alperes bár súlyos jogsértést állapított meg az I. rendű felperes terhére, igen csekély mértékű bírságot szabott ki
- [75] Az alperes a II. rendű felperes keresetére előterjesztett védíratában a kereset elutasítását kérte a határozatban kifejtett indokai okán. Rögzítette, hogy ugyan egyetértett a hivatalbóli kezdeményező II. rendű felperessel abban, hogy a megállapodás elnevezésétől függetlenül minősülhet szerződésmódosításnak, amennyiben a dokumentum tartalma alapján is akként minősül, azonban a felek a közbeszerzési szerződésben feltételhez kötötték a szerződés hatályának beálltát, mégpedig olyan feltételhez, amelyet az I. rendű felperes már a

közbeszerzési eljárás megindításakor nyilvánossá tett. A hiányzó forrás biztosítása érdekében szükséges a támogatási szerződés módosítása, a közbeszerzési szerződés az aláírást követően az átcsoportosítás jóváhagyását követően lép hatályba. A feltétel tehát az anyagi fedezetet biztosító átcsoportosítás jóváhagyása volt, amely a rendelkezésre álló adatok szerint 2023. február 21. napján megtörtént, a szerződés ezzel hatályba lépett. Így az I. rendű felperes és az alperesi érdekelt megállapodása nem értelmezhető szerződésmódosításként, ekként a Kbt. 141. § (7) bekezdése sem sérülhetett.

- [76] Alperes álláspontja szerint a felek vizsgált megállapodása nem hoz létre olyan Ptk.-n alapuló polgári jogi viszonyt, amelyet szerződésmódosításnak lehetne tekinteni. Alperes határozatának tényállását a határozat 1-19. pontjai rögzítették, a tényállás mindazon tényszerű, objektív adatok, körülmények, amelyek leírnak egy helyzetet, állapotot. A tényállás az alapját képezi a jogalkalmazásnak, a tényállás alapján a vonatkozó jogszabályok alkalmazásával hozza meg a jogalkalmazó szerv a döntését, adott esetben az alperes a határozatát vagy végzését. A tényállás azonban nem jelent jogi értelmezést, következtetést, különösen nem hatósági döntést. A II. rendű felperes keresetében nem ismertetett olyan bizonyítékot, amely a tényállástisztázás hiányosságát alátámasztotta volna.
- [77] Az alperesi érdekelt nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy jogszerűen járt el az alperes, amikor az 5. kezdeményezési elem vonatkozásában annak elutasításáról döntött.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [78] A felperesek keresete nem alapos.
- [79] A bíróság a Kbt. 170. § (1) bekezdése alapján indított közigazgatási perben a közigazgatási jogvitát, az alperesi határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (4) bekezdésére figyelemmel, a Kp. 85. § (1)-(2) bekezdése értelmében a meghozatalának időpontjában fennálló tények alapján, a kereseti kérelem korlátai között vizsgálta. A bíróság az ügyet a Kp. 77. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el. Az ítéleti tényállást a perbeli nyilatkozatok, a csatolt iratok, a közigazgatási eljárás iratanyaga alapján állapította meg. A bíróság mérlegelésének jogszerűsége a Kp. 85. § (5) bekezdés alapján vizsgálendő.
- [80] Az I. rendű felperes keresetében 1. és 2. kezdeményezési elem a II. rendű felperes az 5. kezdeményezési elem tekintetében tett alperesi megállapításokat vitatta, így a bíróság az alperesi határozat jogszerűségét ezt meghaladóan nem vizsgálta.
- [81] A bíróság először az I. rendű felperes keresetében foglaltakat értékelte.
- [82] Az I. rendű felperes keresetében eljárásjogi jogszabálysértés körében a tényállás tisztázatlanságát jelölte meg, ezt meghaladóan az 1. és 2. kezdeményezési elem szerint terhére megállapított jogsértés jogszerűségét kifogásolva a Kbt. 28. § (1) bekezdésével és a Korm. rend. 43. § (6) bekezdésével összefüggésben fejtette ki kereseti érveit.
- [83] Az I. rendű felperes a tényállás tisztázására vonatkozó követelmény figyelmen kívül hagyására hivatkozott, ugyanakkor olyan tény, körülményt, bizonyítékot e körben nem jelölt meg, melyet az alperes bár az rendelkezésre állt, illetve ismert volt, figyelmen kívül hagyott, vagy ne értékelt volna. Így a bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy az alperesi eljárást

eljárási jogi szempontból vizsgálja, az e körben előadottak a tények és a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésének a jogszerűségét támadták ténylegesen. Az pedig, hogy az I. rendű felperes az alperesi döntéssel, az általa rendelkezésre bocsátott adatok, tények értékelésével, az általa hivatkozottak ellenében felhozott indokokkal nem ért egyet, a tényállás tisztázási kötelezettség hiányát önmagában nem alapozza meg.

- [84] A Kbt. 28. § (1) bekezdés szerint az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet – beszerzés tárgyra tekintettel biztosítható – védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.
- [85] A Kbt. 50. § (4) bekezdése alapján az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be.
- [86] A Kbt. 58. § (2) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles megadni az eljárást megindító felhívásban vagy a további közbeszerzési dokumentumokban a közbeszerzés tárgyra vonatkozó műszaki leírást. A műszaki leírás azoknak az előírásoknak az összessége, amelyek meghatározzák azokat a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, amelyek alapján a közbeszerzés tárgya olyan módon írható le, hogy az megfelelően az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek. E jellemzők utalhatnak a kért építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállításának és nyújtásának folyamatára vagy módszerére, vagy életciklusa bármely más szakaszának valamely konkrét folyamatára, akkor is, ha ezek a tényezők végeredményben nem befolyásolják az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás tulajdonságait, feltéve, hogy kapcsolódnak a szerződés tárgyához [76. § (7) bekezdés], valamint annak értékéhez és céljaihoz képest arányosak.
- [87] A kapcsolódó joggyakorlat értelmében: [...] „Az előkészítés jelentőségét mutatja, hogy a Kbt. – a 2015. november 1-jét megelőzően hatályban volt szabályozástól eltérően – külön szakaszban tartalmazza a kapcsolódó rendelkezéseket. A kifejezett szabályozás mögött az a gyakorlati tapasztalat húzódik, hogy a közbeszerzési szerződések teljesítésével kapcsolatos problémák sok esetben a nem megfelelő tervezésre, előkészítésre vezethetők vissza. Ezt elkerülendő a Kbt. hangsúlyozza a megfelelő előkészítés fontosságát. A közbeszerzési dokumentumokkal szemben támasztott normatív elvárások is ezt a jogalkotói célt hivatottak szolgálni. Eszerint a közbeszerzési dokumentumoknak olyanoknak kell lenniük, amelyek biztosítják a gazdasági szereplők számára a műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlattétel lehetőségét. A Döntőbizottság következetes gyakorlata szerint a közbeszerzési dokumentumok nem megfelelő előkészítésből, adott esetben a műszaki leírás hiányosságaiból, nem egyértelmű megfogalmazásából fakadó ajánlattevői hibák nem esnek az ajánlattevők terhére. A D.395/10/2018. számú határozatában

(KDB2019. 3.) kifejtette, hogy a Kbt. kógens jellegű szabályozásából következően csak olyan ajánlatkérői magatartás és előírás kérhető számon, amelyre egyébként a jogszerű eljárásra kötelezett gazdasági szereplők számíthatnak az általános szakmai ismereteik, tudásuk és az általánosan elfogadott és egységes jelentéstartalommal bíró szakmai előírások alapján. Amennyiben a gazdasági szereplő számára az elvárható szakmai ismereteik alapján a felhívás és a közbeszerzési dokumentáció egyes konkrét előírásai valamely jogértelmezési módszer (rendszeri, nyelvi, logikai) útján nem levezethetőek, nem megállapíthatóak, akkor a nem egyértelműen meghatározott, illetve hiányos műszaki előírás, illetve követelmény a gazdasági szereplő terhére az érvényesség bírálata körében nem értékelhető.”[...] „A műszaki leírás fő jellemzője, hogy az ajánlatkérő igényeit érvényesítse, fejezze ki, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzés „megrendelője”. A beszerzési igény meghatározása a közbeszerzési jogban külön fogalomként, az ajánlatkérő önálló aktusaként is jelen van. A beszerzési folyamat egy beszerzési igény megfogalmazásával kezdődik, melyben az ajánlatkérő időszzerű beszerzési szükséglete kerül meghatározásra. A közbeszerzési eljárás előkészítésének célja ezen beszerzési igény pontosítása az elérhető piaci és egyéb műszaki, szakmai, pénzügyi stb. információk alapján egészen a részletes műszaki leírás meghatározásáig. Az előkészítés során beszerzett információk birtokában az ajánlat-kérőnek lehetősége van eredeti beszerzési igénye alakítására, változtatására is, azzal ugyanakkor, hogy a véglegesen megállapított beszerzési igény alapvetően befolyásolja a beszerzés tárgya és mennyisége megadásának, illetve a műszaki leírás meghatározásának a megalapozottságát, jogszerűségét. A joggyakorlat egységesnek mondható álláspontja szerint a beszerzési igény meghatározása az ajánlatkérő joga. A Legfelsőbb Bíróság a Kfv.VI.39.054/2010/6. számú felülvizsgálati eljárásban (lásd BH2011. 80.) hozott ítéletében – az első- és másodfokú bírósággal egyetértve – mutatott rá arra, hogy a beszerzési igény meghatározása minden esetben az ajánlatkérő jogosultsága, lévén ő tudja meghatározni, milyen feladatot kíván megvalósítani, illetve célt kíván elérni a közbeszerzési eljárással. Az ajánlatkérőnek a beszerzési igényre vonatkozó műszaki leírás meghatározási jogosultsága azonban nem korlátok nélküli, e vonatkozásban az ajánlatkérők jogszabályi kötelezettségei, korlátai az új szabályozással kiegészültek, melyekre részben jelen pont alatt, részben a műszaki leírásra vonatkozó további alpontjaiban térünk ki. Az alapelvek műszaki leírásra konkretizált megfogalmazása a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 42. cikk (2) bekezdése szerint: „A műszaki leírásnak valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést kell lehetővé tenni a beszerzési eljáráshoz, és nem lehet olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozná a verseny biztosítását a közbeszerzés során.” Ezt a szabályt foglalja magában a Kbt. 58. § (3) bekezdése is. Az egyenlő hozzáférés megítélésünk szerint az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség alapelveinek a közbeszerzés tárgyának műszaki leírás formájában való meghatározására vonatkozó leképezése, annak a követelménynek a kifejeződése, miszerint az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás előkészítése, a piacfelismerés és piackutatás, piaci konzultáció elvégzése, és a beszerzési igényének a meghatározása során mindvégig szem előtt kell tartania, hogy az általa meghatározott paraméterek és követelmények a piac valamennyi alkalmas szereplője számára kell, hogy biztosítsák az általa szokásosan alkalmazott műszaki megoldásokkal történő részvételt a közbeszerzési eljárásban. Az egyenlő hozzáférés több mint a verseny biztosítására vonatkozó kötelezettség előírása az ajánlatkérő számára, hiszen a verseny volumenére és körére is utal azáltal, hogy az ajánlatkérő nem korlátozhatja ajánlatkérését meghatározott vagy néhány gazdasági szereplő által alkalmazott műszaki feltételek, paraméterek, tulajdonságok körére. Azt is jelenti, hogy a gazdasági szereplőket már a közbeszerzési eljárás megindítása előtt, az esélyegyenlőséget szem előtt tartva kell kezelni,

és az adott felhasználó saját lehetőségeihez mért hozzáférésként kell értelmezni. Bár a Kbt. 28. §-ának részletes magyarázata a jogszabályhelyhez tartozó részben kerül kifejtésre, az eljárás megfelelő előkészítése és a beszerzési igény, műszaki leírás meghatározásának összefüggései okán szükséges itt is kitérni annak jelentőségére és újszerűségére. A közbeszerzési joggyakorlat tendenciái arra mutatnak, hogy a jogszerűségi vizsgálatot folytató jogalkalmazó fórumok egyre több esetben tárják fel a jogsértés gyökereit olyan mélységben, amely végső soron az eljárás nem megfelelő előkészítésének a hiányára vezethető vissza. Mivel az előkészítés az eljárás egészét meghatározó jelentőséggel bír, több esetben a jogsértő műszaki leírás mellett párhuzamosan is felmerül a Kbt. 28. §-ának sérelme. A Kbt. 28. §-ának szabályai, és különösen a Kbt. 28. § (1) bekezdése lényegében nem csupán az eljárás előkészítésével, mint folyamattal, hanem nagyrészt annak eredményével, az ajánlatkérő által meghatározott feltételrendszerrel, és ezen belül kiemelten a közbeszerzés tárgyának és a műszaki leírásnak a meghatározásával kapcsolatos anyagi szabályokat rögzítik. Az előkészítés során történő ajánlatkérői törekvés ugyanis mit sem ér akkor, ha az nem vezet a megfelelő, a műszaki megoldások sokféleségét tükröző és a megfelelő versenyfeltételeket, esélyegyenlőséget biztosító műszaki leírás és kapcsolódó feltételrendszer meghatározására.” [...] (Dezső Attila Szerk., Nagykomentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 28. és 58.§-ához 2016.)

- [88] A fentiekből látható, hogy a beszerzési igény pontos meghatározása érdekében a közbeszerzés megfelelő előkészítése elengedhetetlen. Jól előkészített eljárás biztosíthatja a műszaki leírás olyan tartalmát, amely a gazdasági szereplők számára az egyenlő esélyű, megfelelő ajánlattétel lehetőségét biztosítani tudja. A Kbt. 2. § szerinti alapelveknek a közbeszerzési eljárás egésze során, így az előkészítés tekintetében is érvényesülnie kell. Így amennyiben a közbeszerzési eljárás előkészítésére nem a Kbt. vonatkozó előírásainak betartásával kerül sor, úgy a felelős és hatékony gazdálkodás alapelve sem tud megfelelően érvényre jutni, mivel a közbeszerzés teljesíthetősége kerül veszélybe. Ez okból az alperes alappal vizsgálta a Kbt. 28. § (1) bekezdésének a sérelmét a Kbt. 50. § (4); 58. § (2) és 2. § (4) bekezdésére tekintettel.
- [89] Az 1. kezdeményezési elem szerint a II. rendű felperes a műszaki leírás „nem megfelelő” kidolgozottságát kifogásolta a benyújtott ajánlatok közötti különbségekre rámutatva. E tekintetben az alperes további konkrét kifogások hiányában marasztaló megállapítást nem tett, erre nézve a felperesek sem tettek kereseti megállapításokat. Az alperes által megállapított jogsértés a példálódzó jelleggel ugyan, de konkrétan kifogásolt két konyhatechnológiai elemmel összefüggésben került rögzítésre. Ezek a következők voltak:
- Asztali vákuumos zöldség-gyümölcs centrifugáló / turmix gép, 2,50 literes (mint pld. Kitchen Aid 5KSB8270EBK) típus, 230V/1800 watt, 1 db
 - Pult alá szerelhető professzionális mosogatógép, Miele gytm. (fél-professzionális) 600x570x805 mm, 230V/ 2000/3000 watt, 1 db
- [90] A bíróság az alperesi marasztaló megállapításokkal egyetértett. A műszaki leírásban példaként megjelölt Kitchen Aid típusú asztali vákuumos zöldség-gyümölcs centrifuga műszaki adatainak fellelhetősége érdekében köztudomású tényként felkereste a <https://www.kitchenaid.hu> weboldalt, ahol a műszaki leírásban megadott példa szerinti termékhez kapcsolódó adatokon (2,5 liter, 230 V/1800 Watt teljesítmény) kívül további adatok voltak fellelhetők. A honlap az adott termék tekintetében tartalmazott még ugyanis minimum forgási sebességet, termékszélességet, magasságot, mélységet, maximum forgási

sebességet, bruttó tömeget és dugasztípust is. Olyan további paramétereket tehát, melyeket a műszaki leírásban az I. rendű felperes nem adott meg, így az ajánlattevők számára nem volt egyértelmű, hogy a zöldség-gyümölcs centrifuga tekintetében tett megajánlásnak csupán a műszaki leírás szerinti nevesített paramétereknek (liter, teljesítmény) kell megfelelni vagy a példaként felhozott Kitchen Aid 5KSB8270EBK típusú terméket meghatározó valamennyi paraméterével azonos tulajdonságokkal kell rendelkeznie.

- [91] E körben az I. rendű felperes alaptalanul hivatkozott a műszaki egyenértékűség kérdésére, mivel éppen a műszaki leírás nem megfelelősége okán nem lehetett megállapítani, hogy mik azok a műszaki paraméterek, amelyekhez képest egyenértékű ajánlatot lehet tenni. Így osztotta a bíróság az I. rendű felperes által hivatkozottakkal szemben azt az alperesi álláspontot, hogy a csere szükségessége, illetőleg készlethiány felmerülése esetén komoly problémákat vethet fel, hogy mi tekinthető a műszaki leírással egyenértékű megajánlásnak.
- [92] A műszaki leírásban szereplő II. rendű felperes által kifogásolt pult alá szerelhető mosogatógép kapcsán pedig megállapítható volt, hogy míg a kiírás első felében professzionális mosogatógép szerepelt, addig a példaként felhozott Miele gyártmányú mosogatógépnél fél-professzionális kitétel került megjelölésre. Így a kiírás e körben sem teljesítette a Kbt. 58. § (2) bekezdésében meghatározott a műszaki leírás egyértelműségére a beszerzés tárgyának paramétereit érintő jellemzők meghatározására vonatkozó követelményét.
- [93] Mindezek a hiányosságok pedig – osztva az alperesi határozat 124. pontjában foglaltakat - egyértelműen a közbeszerzés nem megfelelő és alapos előkészítésére vezethetők vissza. Mivel a Kbt. 28. § (1) bekezdésének megfelelő előkészítés alkalmazásával a műszaki leírásban a beszerzés tárgya és jellemzői olyan konkrét paraméterekkel és egyértelműen kerülnek meghatározásra, hogy mindenki számára konkrétan és kétséget kizáró módon egyértelmű lesz, hogy a beszerzés tárgya mely tulajdonságokkal kell, hogy rendelkezzen.
- [94] A közbeszerzés előkészítésének elégtelenségét erősítette továbbá a megajánlás műszaki paraméterei ellenőrizhetőségének hiányossága is. Osztotta a bíróság e körben az alperes által hivatkozottakat abban a tekintetben, hogy azzal, hogy az ajánlattevőknek a konyhatechnológiai munkanem tekintetében egyösszegű ajánlatot kellett tennie nem volt ellenőrizhető, hogy a megajánlott konyhatechnológia ténylegesen rendelkezik-e az I. rendű felperes által elvárt és általa szükségesnek ítélte paraméterekkel. Így módon nem lehetett egyértelműen eldönteni, hogy mely ajánlattevő milyen műszaki tartalmú megajánlást tett a konyhatechnológiai eszközök tekintetében. Mindez pedig a Kbt. 28.§ (1) bekezdésben foglaltak szerinti a közbeszerzés megfelelő előkészítésének hiányosságát támasztja alá.
- [95] Erre figyelemmel nem sértett jogszabályt az alperes, amikor a Kbt. 2.§ (4) bekezdésére, 50.§ (4) bekezdésére és 58.§ (2) bekezdésére figyelemmel a 28. § (1) bekezdésének megsértését az 1. kezdeményezési elem vonatkozásában megállapította. E tekintetben az I. rendű felperes által hivatkozottakkal szemben nem volt relevanciája annak, hogy hány kiegészítő tájékoztatókérés érkezett a konyhatechnológiai műszaki leírás vonatkozásában, illetőleg hány ajánlat került benyújtásra. Minthogy annak sem volt érdemi jelentősége, hogy a Magyar Államkincstár Nógrád Megyei Igazgatósága által elvégzett eljárás során jogsértés nem került megállapításra tekintettel arra, hogy az alperes a Kbt. szerinti más jogalapon álló

vizsgálatot folytat le, melyben egy más hatóság, más jogszabályi rendelkezésen alapuló eljárása nem értékelhető.

- [96] Az I. rendű felperes által hivatkozottakkal szemben pedig az alperes a már korábban kifejtettek szerint a Kbt. 2. § (4) bekezdésének, 50. § (4) és 58. § (2) bekezdésének sérelmét nem állapította meg, csupán ezekre tekintettel a Kbt. 28. § (1) bekezdésének megsértését, így a bíróság a kereseti érveket ennek megfelelően vizsgálhatta.
- [97] A 2. kezdeményezési elemet illetően a bíróság azt vizsgálta, hogy helyesen jutott-e az alperes arra a megállapításra, hogy az I. rendű felperes megsértette a Korm. rend. 46. § (3) bekezdésében foglaltakat.
- [98] A Korm. rend. 46. § (3) bekezdése szerint a szerződés tárgya által indokolt esetek kivételével a műszaki leírás nem hivatkozhat meghatározott gyártmányú vagy eredetű dologra, illetve konkrét eljárásra, amely egy adott gazdasági szereplő termékeit vagy az általa nyújtott szolgáltatásokat jellemzi, vagy védjegyre, szabadalomra, tevékenységre, személyre, típusra vagy adott származásra vagy gyártási folyamatra, ha az egyes gazdasági szereplők vagy termékek előnyben részesítéséhez vagy kizorításához vezetne. Az ilyen hivatkozás csak kivételes esetekben engedhető meg, ha nem lehetséges a szerződés tárgyának (2) bekezdés szerinti, kellően pontos és érthető leírása. Az ilyen megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” kifejezést kell szerepeltetni.
- [99] A Korm. rendelet egyértelmű és kógens módon előírja, hogy a műszaki leírásban – a szerződés pontos tárgyának megjelölhetősége hiányát kivéve – nem lehet konkrét gyártmányt megjelölni. A rendelkezésre álló adatok alapján egyértelműen megállapíthatóan az I. rendű felperes műszaki leírásában konkrét gyártmány megjelölése szerepel a következő tételek esetében:
- Asztali vákuumos zöldség-gyümölcs centrifugáló / turmix gép, 2,50 literes (mint pld. Kitchen Aid 5KSB8270EBK) típus, 230V/1800 watt,
 - Kenyérpíró (hosszú szeletes, mint Russel Hobbs 21391-56), 230V/1000 watt,
 - Forgó kosaras háztartási friteuse sütő (pld. DeLonghi F28533 típus), 230V/1800 watt,
 - Háztartási mélyhűtő szekrény, (mint Hausmeister HM4178) típus,, 230V/220 watt
 - Electrolux LTB1AF28U0 Hűtőszekrény, 242 liter, felül fagyasztós hűtőgép
 - Lábpedállal nyitható gördíthető hulladéktároló kocs, rozsdamentes acél kivitelben, 40(50) ltr. max ürtartalommal, 2 db önbeálló kerékkel és támasztó lábbal, pld.: Stefinox IPA 04, atm. 380*x h615 mm méretben
 - Fagyasztószekrény, 214 ltr. ürtartalommal manuális leolvasztással Pld. Electrolux LUT1AE32W
- [100] Itt az I. rendű felperes által hivatkozottakkal szemben nem annak volt jelentősége, hogy a megjelölés példálózó jellegű volt csupán, hanem annak, hogy az a műszaki leírásban egyáltalán szerepelt. Az I. rendű felperes maga sem hivatkozott arra, hogy a Korm. rend. 46. § (2) bekezdése szerinti meghatározási mód a beszerezni kívánt konyhatechnológiai eszközök tekintetében ne lett volna lehetséges. Osztotta a bíróság az alperes által kifejtetteket abban a tekintetben, hogy a beszerezni kívánt konyhatechnológiai eszközök különösebb szakértelem nélkül is megállapíthatóan olyan jellegűek voltak, melyek pontos műszaki leírásának akadálya

nem lehetett, így helyesen jutott arra a következtetésre az alperes, hogy a Korm. rendelet 46.§ (3) bekezdése jogszerűen nem volt alkalmazható.

- [101] Az I. rendű felperes által a közbeszerzési eljárás során csatolt táblázatos kimutatással összefüggésben előadottak a 2. kezdeményezési elem tekintetében nem értelmezhetők, mivel az ahhoz kapcsolódó alperesi megállapítások az 1. kezdeményezési elem tekintetében kerültek rögzítésre az alperesi döntésben. Ugyanakkor a bíróság itt utal arra is, hogy bár az alperes az 1. kezdeményezési elemmel összefüggő jogorvoslati eljárás során valóban csak a jogorvoslati eljárás dokumentumaira támaszkodhatott volna döntésében és egy a jogorvoslati eljárás során utóbb csatolt tájékoztató dokumentum ellentmondásából az eredeti ajánlati felhívással összefüggésben következtetést nem vonhatott volna le, azonban ennek a jelen esetben az ügy eldöntésére döntő kihatása nem volt, tekintettel arra, hogy a Kbt. 28. § (1) bekezdésének megsértése megállapításának jogszerűsége a műszaki leírás egyértelműségének, a beszerzés tárgyának paramétereit érintő jellemzők meghatározásának hiányosságán alapult.
- [102] A kiegészítő tájékoztatáskérések számának jelentőségét illetően pedig a korábbi, az 1. kezdeményezési elem kapcsán kifejtett ítéleti indokokra utal vissza a bíróság.
- [103] Ezt követően a bíróság az I. rendű felperesnek a bíróság tekintetében kifejtett kereseti érveit vizsgálta.
- [104] A mérlegelési jogkör gyakorlásának jogszerűségét illetően a kialakult bírói gyakorlat szerint (Kúria Kf.III.38.212/2019/5., Kv.III.37.630/2019/6. számú ítélet) akkor van lehetőség a jogszabálysértés megállapítására, ha az alperes valamely releváns körülményt nem értékelt, vagy valamely körülményt tévesen vett figyelembe. Nincs lehetősége arra a bíróságnak, hogy az okszerűen figyelembe vett körülmények után az alkalmazott szankciót mellőze, vagy a megállapított bírság összegét illetően az alperes döntését felülmérlegelje.
- [105] A bíróság a mérlegelési jogkörben hozott döntés jogszabálysértő jellegét csak a Kbt. 165. § (11) bekezdésében meghatározott mérlegelési jogkör jogszabályi kereteinek kirívó megsértése esetén állapíthatja meg; akkor, ha a közigazgatási szerv hatáskörét nem a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta, vagy a mérlegelés szempontja és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratból nem állapíthatóak meg, vagy azok nem okszerűek.
- [106] A bírság összegének a meghatározása során az alperes a határozat 164. pontjában felsorolta mind az I. rendű felperes terhére, mind a javára szóló körülményeket. Az I. rendű felperes által hivatkozottakkal szemben a bírság kiszabása szempontjából nem annak van jelentősége, hogy a jogsértés mekkora értékkel összefüggésben valósult meg, hanem annak, hogy milyen súlyú volt. Mivel az alperesi határozat egyértelműen rögzítette, hogy az I. rendű felperesi jogsértés súlyosnak értékelendő ennek megfelelően rendelkezett az egyébként kiszabható maximális összegű bírsághoz képest jelentősen alacsonyabb bírságösszegekről.
- [107] A Kbt. 165. § (11) bekezdése a bírság kiszabása körében értékelhető szempontokat tartalmazza, azonban ez nem jelenti azt, hogy az ott szereplő valamennyi szempontot az alperesnek értékelnie is kell határozatában. Az alperes a bírság kiszabása során a számára releváns szempontokat veszi figyelembe és értékeli. A Kbt. nem tartalmaz arra vonatkozó

kötelezettséget, hogy a Kbt. 165. § (11) bekezdésének valamennyi eleme értékelésre is kell, hogy kerüljön a bírság kiszabása körében. Az I. rendű felperes által hivatkozottakkal szemben az alperes által megállapított jogsértés jellege folytán olyan volt, amely egyértelműen kihatott az eljárást lezáró döntésre, hiszen amennyiben a közbeszerzés előkészítése nem megfelelése a közbeszerzés tárgyával összefügg ez mindenképpen kihat az ajánlattevők eljárási cselekményeire, az ajánlattételre, a bírálatra és ezzel összefüggésben az eljárás eredményére is. A bíróság a mérlegelés jogszerűtlenségét a kereseti érvek alapján nem tudta megállapítani.

[108] A bíróság ezt követően a II. rendű felperes keresetét vizsgálta.

[109] A II. rendű felperes keresetében eljárásjogi jogszabálysértések körében az Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdésére hivatkozott, ezt meghaladóan az 5. kezdeményezi elemmel összefüggésben, a Kbt. 141. § (4), (6) és (7) bekezdésének megsértése tekintetében fejtette ki kereseti érveit.

[110] A bíróság először a II. rendű felperes által hivatkozott eljárási jogszabálysértéseket vizsgálta.

[111] A rendelkezésre álló iratok alapján megállapíthatóan az alperes határozatának tényállásában valóban nem rögzítette a II. rendű felperes jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozatát. Az Ákr. 62. §-ából következő tényállástisztázási kötelezettség ugyanakkor nem azt jelenti, hogy a hatóság valamennyi nyilatkozatot rögzít és értékeli döntésében, csupán az ügy szempontjából releváns tények feltárásának kötelezettsége terheli.

[112] Az alperes által rögzített tényállásból egyértelműen megállapítható volt, hogy az 5. kezdeményezési elemmel összefüggésben az alperes a jogszabálysértés fennálltát mire figyelemmel vizsgálta és mely indokok mentén alakította ki álláspontját a körben, hogy a hivatalbóli kezdeményezés ezen eleme nem volt alapos. Az alperesi határozat egyértelmű indokolást tartalmazott a II. rendű felperes által hiányolt nyilatkozatával összefüggésben arra vonatkozóan, hogy az alperes mire figyelemmel nem tekintette a nyertes ajánlattevő és az I. rendű felperes megállapodását szerződésmódosításnak és nem alkalmazta a Kbt. 141. §-át és mire figyelemmel állapította meg, hogy a Kbt. 141. §-ának rendelkezései nem alkalmazhatók. Az pedig, hogy az alperes döntésével a II. rendű felperes nem ért egyet a tényállástisztázási kötelezettség hiányát nem alapozza meg.

[113] A Kbt. 141. §-a szerződésmódosítás esetköreit és feltételeit határozza meg. A Kbt. 141. §-a szerinti szerződésmódosításról azonban csak egy már hatályba lépett szerződés esetén beszélhetünk, mivel csak a már hatályos szerződésmódosítása vizsgálható a Kbt. 141. §-ának fényében és lehet alkalmas arra, hogy a felek jogviszonyára tényleges hatást gyakorolhasson. Így egy még csak papíron létező, de ténylegesen érvényben nem lévő szerződés esetében nem.

[114] A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan és a felek által sem vitatottan az ajánlati felhívás VI.3.9) További információk 13. pontja egyértelműen azt tartalmazta, hogy: „feltételes közbeszerzési eljárást folytat, a hiányzó forrás biztosítása érdekében szükséges a támogatási szerződés módosítása, a közbeszerzési szerződés az aláírását követően, az átcsoportosítás jóváhagyását követően lép hatályba.”

- [115] A felhívás itt az átcsoportosítás jóváhagyásának szükségességéről rendelkezik a közbeszerzési szerződés hatályba lépésének feltételeként és nem a közbeszerzési szerződés módosításának feltételeit határozza meg.
- [116] Az I. rendű felperes és a nyertes ajánlattevő között 2022. október 25. napján kötött vállalkozási szerződés záradéka akként szól, hogy: „A szerződés Kbt. 131. § (9) bekezdése szerint kerül aláírásra és a támogatási szerződés jóváhagyását követően lép hatályba. Amennyiben a szerződés hatályba lépésére legkésőbb annak megkötésétől számított 120 napon belül nem kerül sor, a szerződés meghiúsultnak tekintendő.”
- [117] A vállalkozási szerződés záradéka a hatályba lépés időpontját és feltételét és az annak elmaradásához fűződő jogkövetkezményeket határozta meg. A felek a vállalkozási szerződést 2022. október 25. napján kötötték meg, ehhez képest a 120 napos határidő a felek által nem vitatottan 2023. február 22. napján telt el.
- [118] Az I. rendű felperes a Magyar Államkincstártól 2023. február 21. napján kapott a támogatási szerződés módosításához kapcsolódó értesítést az alábbi tartalommal: „A módosítási igény benyújtása az alábbiak miatt és az alábbi pontokban szükséges: „Az 1028/2023. (II. 10.) Korm. határozat alapján a támogatási döntésben meghatározott támogatási összegen felüli többlet támogatás biztosítása. A projekt költségnövekményét a Kormány jóváhagyta, az Irányító Hatóság a projekthez kapcsolódó többlet kötelezettségvállalásra vonatkozóan az elszámolható költség, támogatási összeg növelésére irányuló Támogatási Szerződés módosításához és annak mellékleteiben történő átvezetéséhez hozzájárult.”
- [119] A felhívás VI.3.9) További információk 13. pontja, a közbeszerzési szerződés záradéka és a támogatási szerződés módosításához kapott értesítő együttes értelmezésével lehet a szerződés hatálybalépésének időpontját meghatározni. Ez alapján pedig egyértelműen megállapítható, hogy a II. rendű felperes által hivatkozottakkal szemben a támogatási összeg jóváhagyásával 2023. február 21-én a felek által megkötött vállalkozási szerződés hatályba is lépett. Így a II. rendű felperes által előadottakkal ellentétben ahhoz további eljárási cselekményre, a támogatási szerződés módosítására, a jóváhagyott támogatási összeg átvezetésére nem volt szükség. Az, hogy a már hatályba lépett szerződés tekintetében utóbb a felek között megállapodásban rögzítették a szerződés meghiúsulásának elmaradását, a hatálybalépés elmaradásának jogkövetkezménye nem lehet lévén, hogy a szerződés 2023. február 21-én hatályosult, így a 22-i megállapodás csupán a hatályosulás okán elmaradt jogkövetkezmény be nem következteként tényét rögzítette és a Kbt. 141. §-ában foglalt feltételek alapján szerződésmódosításként nem értelmezhető, mivel az a felek jogviszonyára a szerződés tartalmára kihatással nem volt.
- [120] Mivel jogszerűen jutott az alperes arra a következtetésre, hogy a felek megállapodása nem minősült szerződésmódosításnak, így a Kbt. 141. § (7) bekezdése alkalmazásának sem volt helye. Így az alperes helytállóan döntött, amikor az 5. kezdeményezési elemet is elutasította.
- [121] Mindezekre figyelemmel a bíróság megállapította, hogy a felperesek valamennyi kereseti kérelme alaptalan volt, ezért a kereseteket a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

- [122] A bíróság a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése szerint kötelezte a pervesztes felpereseket az alperes és az alperesi érdekelt perköltségének megfizetésére, melynek mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2004. (XII.9.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján az alperes és az alperesi érdekelt kérelmével egyezően állapította meg, tekintettel arra, hogy azt az elvégzett munkával arányosnak találta és a felperesek a perköltség mérséklését nem kérték.
- [123] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1)-(2) alapján megállapított 30 000 - 30 000 forint kereseti illetéket a pervesztes felpereseknek az Itv. 5. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján fennálló személyes illetékmentessége és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a Pp. 102. § (6) bekezdésére is figyelemmel a Magyar Állam viseli.
- [124] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (2) bekezdése és a Kbt. 172. § (6) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. június 3.

dr. Sára Katalin s.k.
a tanács elnöke

dr. Szilágyi-Horváth Eszter s.k.
előadó bíró

dr. Tombor Csaba s.k.
bíró